

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-681/25-E
Sp. zn. ČŠIE-S-61/25-E

Název	Základní škola a Mateřská škola Ostrov
Sídlo	561 22 Ostrov 76
E-mail	skola@zsmsoostrov.cz
IČO	75 015 277
Identifikátor	600 104 524
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Petr Lipenský
Zřizovatel	obec Ostrov
Místo inspekční činnosti	Ostrov 76 Ostrov 279
Inspekční činnost na místě	11., 15. a 16. 4. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Předškolní vzdělávání probíhá ve dvou třídách, starších a mladších dětí, podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *Moje místo na zemi*. V době inspekční činnosti bylo zapsáno 36 dětí, z toho 15 v posledním ročníku před nástupem do základní

školy, z nichž šest dětí má odklad povinné školní docházky. Začleněny jsou tři děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ve dvoutřídní základní škole, jejíž kapacita je 45 žáků, se aktuálně vzdělává celkem 28 žáků prvního až čtvrtého ročníku. Výuka probíhá ve dvou spojených třídách – první a druhý ročník tvoří jednu třídu, třetí a čtvrtý ročník druhou. Mezi žáky jsou evidováni dva se speciálními vzdělávacími potřebami. Vzdělávání je vedeno podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Pro život se učíme*.

Zájmové vzdělávání je realizováno podle *Školního vzdělávacího programu pro školní družinu*. Do jednoho oddělení školní družiny je zapsáno 28 účastníků, čímž je naplněna její celková kapacita. Činnost družiny je zajištěna jak v ranních, tak i v odpoledních hodinách.

Vlastní školní jídelna zajišťuje stravování pro děti, žáky a zaměstnance školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od poslední inspekční činnosti došlo v oblasti řízení školy k pozitivnímu vývoji. Přesto stále existují určité oblasti, které vyžadují další pozornost a zlepšení. Ředitel školy stanovil koncepci, která zohledňuje místní specifika a stanovuje reálné cíle spolu s konkrétními kroky a nástroji pro jejich dosažení. Část svých pravomocí a odpovědnosti v oblasti pedagogického řízení mateřské školy delegoval na vedoucí učitelku. Společný styl vedení upřednostňuje vytváření pozitivní atmosféry a dosahování vzájemného porozumění mezi všemi účastníky i partnery vzdělávání (dětmi, zaměstnanci, zákonní zástupci i zřizovatel). Některé přetrvávající nejasnosti ve vymezení pravomocí a povinností směrem k jednotlivým zaměstnancům a opožděné reagování na požadavky zákonných zástupců dětí však s sebou přinášejí určité rezervy. Ty se následně projevují zejména v situacích, kde je vyžadován operativnější zásah a včasné řešení problémů.

Zřizovatel projevuje zájem o celkové směřování a fungování školy. Nejenže vytváří dobré materiální podmínky, ale společně s ředitelem školy se snaží reagovat na připomínky zákonných zástupců (například organizaci odpoledního odpočinku dětí v mateřské škole, výchovné postupy pedagogických pracovníků či informovanost rodičů). Pro fungování školy je klíčová vzájemná součinnost a respektování kompetencí mezi ředitelem školy, zřizovatelem a zákonnými zástupci. V současné době došlo k narušení této rovnováhy, což vede k problémům ve vzájemné komunikaci a částečně k nepříznivé pracovní atmosféře, aniž by zatím bylo přímo ovlivněno klima ve třídách.

Předškolní vzdělávání zajišťují čtyři učitelky a dvě asistentky pedagoga. V základní škole působí stabilizovaný pedagogický sbor. Odborná kvalifikovanost pedagogických pracovníků a jejich úzká spolupráce pozitivně ovlivňují kvalitu výuky i pokroky dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Dochází k pozitivnímu posunu ve vzájemné informovanosti a propojenosti činností mateřské a základní školy. Pedagogická rada se schází ke společným jednáním šestkrát ročně, což posiluje vzájemnou provázanost a jednotné směřování vzdělávacích záměrů. Na těchto setkáních jsou projednávány výsledky vzdělávání, přístupy k dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a ohroženým školním neúspěchem. Součástí diskusí jsou konkrétní opatření a návrhy řešení vycházející z hodnotících a kontrolních procesů. Hospitační činnost ředitele a vedoucí učitelky se zaměřuje na kvalitní metodické vedení začínajících učitelů i odbornou pedagogickou reflexi. Pedagogickému rozvoji napomáhá sdílení zkušeností s jinými školami a poznatků z dalšího vzdělávání.

Dvě třídy mateřské školy jsou umístěny v prvním patře samostatné budovy. Dostatečné množství hraček i pomůcek a bohatá estetická výzdoba, tvořená převážně výrobky dětí, podněcuje jejich rozvoj. Prostory vyhovují pro individuální a skupinové aktivity, v omezené míře i pro pohybové. Příležitosti k dynamickým pohybovým a herním činnostem poskytuje zahrada školy vybavená základními herními prvky, z nichž některé vyžadují obnovu. K odpolednímu odpočinku dětí jsou v současné době využívány matrace, pro jejichž uskladnění je třeba vytvořit vhodnější podmínky (například regály nebo skříně). Systém zabezpečení budovy mateřské školy je sice pozitivní, ale jeho obsluha učitelkami pomocí čipů jim částečně narušuje pedagogickou činnost s dětmi.

Třídy základní školy jsou vybaveny výškově nastavitelným nábytkem a přehledy učiva, pravidelně doplňovanými moderními výukovými pomůckami. Esteticky podnětné prostředí tříd a chodeb obohacují výtvarné práce žáků. Herní školní družiny je prakticky zařízena funkčním nábytkem a novými herními prvky, postrádá však relaxační prvky (např. podsedáky, nábytek pro relaxaci), které by přispěly k psychické pohodě dětí. Dětem je k dispozici široká škála her, hraček, knih a volný prostor s kobercem, což jim umožňuje samostatně si volit činnosti. Podle aktuálních potřeb škola využívá i další prostory, jako je tělocvična nebo obecní hřiště, které slouží k pohybovým a relaxačním aktivitám.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování v mateřské škole vychází z integrovaných bloků školního vzdělávacího programu a pravidelného sledování naplňování vzdělávacích výstupů. Patrné bylo promyšlené námětové i logické propojení mezi nabídkou činností a vzdělávacími záměry. Podpoře pedagogického procesu a zabezpečování potřeb jednotlivců (zejména dětí se speciálními vzdělávacími potřebami) účinně napomáhaly asistentky pedagoga, které přirozeně spolupracovaly s učitelkami. Pedagogický styl, vyznačující se vstřícnou, empatickou a podporující komunikací, přispíval k příznivému vzdělávacímu klimatu.

Ranní didaktická nabídka zohledňovala věkové schopnosti a individuální předpoklady dětí. Při její realizaci učitelky využívaly především dobrou znalost dětí, částečně i výsledky pedagogické diagnostiky. Bohatá a různorodá nabídka činností spolu s nápaditými pomůckami rozvíjela tvořivé a smyslové dovednosti dětí, matematické schopnosti, zrakovou paměť i představivost. Grafomotorická cvičení podporovala zrakově-pohybovou koordinaci, trpělivost a vytvářela vhodné pracovní návyky. Technické dovednosti, jemnou i hrubou motoriku dětí účelně zdokonalovaly manipulační hračky a stavebnice. Prostřednictvím robotických pomůcek byly starší děti vedeny k uplatňování logického myšlení a prostorové představivosti; lupy byly využívány ke zkoumání přírodních materiálů a bádání. Volná hra poskytovala dětem možnosti k navazování kontaktů, komunikaci a spolupráci.

V průběhu řízených činností učitelky velmi účinně využívaly motivační techniky a pomůcky, které udržovaly pozornost dětí. Časté zařazování básní, říkadel a písní ve spojení s pohybem přinášelo zejména mladším dětem pozitivní emoční prožitky, podporovalo jejich řečové a jazykové dovednosti, cit pro rytmus i melodii a zároveň posilovalo jejich paměť. Různorodé formy vzdělávání (práce ve dvojicích, skupinové, kooperativní) a praktické metody podporovaly zájem dětí, jejich soustředěnost, spolupráci i rozvoj jejich individuálních možností. Pobyt venku vhodně navazoval na probírané téma a prožitkovým způsobem prohluboval získané poznatky dětí. Zároveň vytvářel prostor pro spontánní aktivity a posilování fyzické zdatnosti.

Pedagogičtí pracovníci průběžně a přirozeně podporovali u dětí rozvoj zdvořilostních a hygienických návyků i kulturu stolování. Zejména u nejmladších dětí se ve zvýšené míře

zaměřovali na zvládání sebeobsluhy a navazování pozitivních vzájemných vztahů. Svačiny přímo ve třídě mladších dětí (dříve chodily do školní jídelny) přispěly k plynulému dennímu programu. Starší děti svačí v blízké školní jídelně podle potřeby (tzv. průběžné svačiny). Zde mají možnost rozvíjet samostatnost a rozhodování se, například při mazání pečiva pomazánkami a určování množství jídla. Během stravování a odpoledního odpočinku byly zohledňovány individuální potřeby každého dítěte. Dětem, které neusnuly, byly nabízeny klidové činnosti navazující na dopolední program a zaměřené na rozvoj kompetencí důležitých pro vstup do školy (grafomotorika, matematická a čtenářská gramotnost apod.).

Učitelky a asistentky pedagoga děti průběžně chválily a motivovaly, avšak poskytování konkrétní zpětné vazby bylo zatím částečně omezené. Pro zlepšení je vhodné zaměřit se na využívání různých forem a technik formativního hodnocení (např. hodnoticí škály, různé pomůcky, vrstevnické hodnocení), které by podpořily další rozvoj dětí.

Metody a formy výuky ve sledovaných hodinách v základní škole podporovaly dosažení vzdělávacího cíle. Učitelé zařazovali vhodnou motivační složku s možností zapojení a vlastního vyjádření žáků. Ve všech hodinách využívali aktivizující formy a metody, jako například práci v kruhu na koberci nebo u tabule. Učitelé většinou podporovali zájem o předmět propojením učiva s reálným životem a využitím mezipředmětových vztahů. Vzájemnou spolupráci žáci rozvíjeli pravidelnou prací ve dvojicích či skupinách. Postoje žáků byly rozvíjeny ve více než polovině zhlédnutých hodin. V některých hodinách byla výuka diferencovaná s ohledem na potřeby nadaných žáků nebo jejich zvýšený zájem o určité téma. Kladené nároky byly přiměřené a srozumitelné, čímž se zvyšovala samotná motivace žáků k dokončení zadané práce. V části hodin učitelé pracovali s různorodými informačními zdroji, které žáci aktivně vyhledávali, třídili, analyzovali a aplikovali – to vedlo k vyšší efektivitě učení. Ve všech hodinách učitelé poskytovali žákům zpětnou vazbu, která byla využitelná k jejich dalšímu učení.

Komunikace mezi učiteli a žáky byla na partnerské úrovni. Žáci se nebáli učitele oslovit a obrátit se na ně s přáním nebo prosbou, ve všech hodinách diskutovali k zadanému úkolu. Sledované hodiny byly podloženy množstvím názorného materiálu pro podporu vizualizace a vhodnými didaktickými pomůckami. Digitální techniku využívali převážně sami žáci, což podporovalo jejich samostatnost, digitální gramotnost a aktivní přístup k učení. Hodiny byly zpravidla zakončeny pochvalou, sebehodnocení probíhalo v některých hodinách spíše formálně, bez hlubší reflexe a v některých hodinách nebyl dostatek času na závěrečné hodnocení vzhledem k vyhodnocení rozvoje žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola sleduje výsledky vzdělávání prostřednictvím záznamů pedagogické diagnostiky, která poskytuje podrobné informace o očekávaných výstupech jednotlivců. Zatím spíše sběrná forma portfolia doplňuje informace o vývoji dítěte. Námětem by mohlo být tzv. diagnostické portfolio, které představuje efektivní nástroj pro sledování a podporu rozvoje dětí, podporující jak spolupráci s rodiči, tak kvalitní formativní hodnocení. Pro děti s potřebou podpůrných opatření (dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a s odkladem povinné školní docházky) jsou vypracovány a realizovány účelně zaměřené plány pedagogické podpory k posilování oslabených oblastí, jejichž účinnost je průběžně vyhodnocována.

Mateřská škola vytváří kvalitní podmínky pro rozvoj klíčových kompetencí dětí. Během vzdělávání děti uplatňovaly základní zdvořilostní návyky, přirozeně komunikovaly mezi sebou i s dospělými. I nejmladší prokazovaly dobrou úroveň samostatnosti, zvládání

sebeobsluhy a uplatňování základních kulturně hygienických návyků. Pod vedením učitelek prezentovaly písně a básně, koordinovaly svůj pohyb s hudbou, reagovaly na smluvený signál. Starší děti projevovaly přiměřenou schopnost samostatnosti, seberegulace a kooperace s ostatními při řešení problémových úkolů a situací. Projevovaly zájem o nové poznatky a dovednosti, které byly následně schopny prakticky využívat. Při výtvarných činnostech byly tvořivé, zvládaly práci s různými materiály i pomůckami. Orientovaly se v základních časových a prostorových pojmech, přiměřeně se soustředily na činnosti, formulovaly otázky i odpovědi, poznávaly první hlásku slova, zvládaly jednoduché početní a myšlenkové operace. Měly vytvořeny správné návyky držení příboru, většinou i grafomotorického náčiní.

Zákonní zástupci jsou informováni o výsledcích vzdělávání dětí prostřednictvím nástěnek a na dohodnutých schůzkách. Na těchto schůzkách jsou rodičům mj. prezentovány výsledky pedagogické diagnostiky a případně jim jsou nabízeny náměty k dalšímu rozvoji jejich dětí. Zvýšená pozornost je věnována prevenci logopedických vad. Externí logopedka provádí depistáž, o jejíchž výsledcích jsou rodiče informováni a případně jim je doporučena odborná péče. Na základě požadavků některých rodičů jsou v mateřské škole v době jejího provozu nabízeny odpolední kroužky za úplaty (*Šikovné ruce* a anglický jazyk). Vhodnější však je zařazování aktivit do běžného vzdělávacího procesu, který je v mateřské škole dostatečně pestrý a respektuje zásadu vyváženosti řízených a spontánních aktivit i rovného přístupu.

Informace o akcích školy jsou rodičům sdělovány formou, kterou si sami zvolili na začátku školního roku – e-mailem, prostřednictvím Facebooku, webových stránek školy nebo nástěnky. Všechny informace však nelze sdělit v dostatečném předstihu, neboť některé změny vyplývají z aktuálních situací, vzdělávacího obsahu nebo v souvislosti s externími spolupracovníky. Z důvodu možné rozříštěnosti informací by bylo vhodné zvážit zavedení jednotnějšího informačního systému. Během inspekční činnosti byly formou dotazníkového šetření zjišťovány názory rodičů na fungování mateřské školy, kterého se zúčastnilo 70 % dotázaných. Převážná většina respondentů (asi 90 %) je v současné době spokojena s jednáním pedagogických pracovníků s dětmi i s komunikací se zákonnými zástupci, se zohledňováním individuálních potřeb dětí, se školním stravováním, s podáváním informací o akcích školy i s celkovým chodem školy.

Na konci školního roku 2023/2024 dosáhlo vyznamenání 20 žáků základní školy, ostatní žáci prospěli, což jim přineslo pocit úspěchu a pozitivně je motivovalo k dalšímu vzdělávání. Úroveň osvojených znalostí a dovedností v jednotlivých předmětech učitelé pravidelně ověřují prostřednictvím běžných diagnostických metod, jako jsou ústní zkoušení, testy a písemné práce. Významnou zpětnou vazbu o kvalitě výuky poskytuje také externí testování, v němž se výsledky žáků obvykle pohybují kolem celostátního průměru.

Zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání informováni prostřednictvím klasifikace, slovního hodnocení, individuálních konzultací a třídních schůzek. Informace o vzdělávací nabídce jsou částečně dostupné i na webových stránkách školy. Škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a panuje v ní příznivé klima, což dokazuje skutečnost, že všichni žáci byli z chování hodnoceni stupněm velmi dobré, nebyla uložena žádná kázeňská opatření a nedošlo k žádným neomluveným hodinám.

Významnou součástí školního života je aktivní účast žáků v různých soutěžích, kde mohou uplatnit své znalosti, dovednosti i kreativitu. Zároveň se žáci pravidelně podílejí na akcích, kterými škola prezentuje svou činnost a úspěchy navenek. Výsledky své práce děti a žáci prezentují při slavnostních příležitostech v obci na společných akcích pro rodiče a veřejnost. Tímto způsobem přirozeně získávají vztah k místu svého vzdělávání a začleňují se do života obce.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo ke zlepšení v dílčích oblastech řízení školy; jsou stanoveny koncepční záměry rozvoje, konkrétní prostředky a nástroje k jejich naplnění,
- plánování a výuka v mateřské škole jsou promyšlené, zahrnují všechny oblasti vzdělávání,
- více jsou využívány různorodé formy práce podporující individuální možnosti dětí a žáků,
- individuální pokroky dětí v mateřské škole jsou cíleně sledovány a využívány k záměrnému pedagogickému působení.

Silné stránky

- Vstřícná atmosféra výuky, podporující a přátelský přístup pedagogických pracovníků podporují budování prosociálních vztahů mezi dětmi, žáky a učiteli. (3.2)
- Celodenní tematická provázanost a bohatá nabídka didakticky zaměřených aktivit v mateřské škole podporují přirozený zájem dětí o činnosti, jejich zvědavost i tvořivé dovednosti. (4.2)
- Účelné střídání metod vzdělávání v základní škole, propojování mezipředmětových vztahů s praktickým životem. (4.2)
- Provázaná spolupráce mateřské a základní školy, systematická práce s dětmi v povinném předškolním vzdělávání podporují návaznost vzdělávání a snižují riziko školní neúspěšnosti. (5.3)
- Škola vytváří příznivé podmínky pro přijímání a začleňování dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, účelná spolupráce učitelů s asistentkami pedagoga. (6.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Řízení školy vykazuje rezervy v oblasti včasného a důsledného řešení problémů a situací, což oslabuje celkovou funkčnost kontrolních mechanismů i realizaci naplňování vizí a cílů školy. (2.1)
- Méně časté používání formativního hodnocení snižovalo účelnost výuky a možnosti dětí a žáků k vlastnímu rozvoji. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Posílit řízení školy, zajistit systém včasného a účinného řešení problémů a situací.
- Zavést efektivní systém informovanosti a komunikace se zákonnými zástupci dětí.
- Využívat formativní hodnocení k uvědomění si vlastního pokroku dětí a žáků, identifikaci oblastí ke zlepšení a plánování dalších kroků ve vlastním učení; uplatňovat různé hodnotící metody a nástroje.
- Plánovat dostatek času na závěrečné shrnutí a hodnocení hodiny vzhledem k rozvoji žáků.

- Doplnit relaxační pomůcky do školní družiny, vytvořit vhodné podmínky pro skladování matrací a lůžkovin v mateřské škole.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 10. 4. 2025
2. *Koncepce rozvoje školy 2024 - 2030*
3. Portfolia a individuální záznamy o pokrocích dětí docházejících do mateřské školy ve školním roce 2024/2025 (výběr)
4. Dokumentace dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2024/2025
5. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2024/2025
6. Plán a přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní roky 2023/2024 a 2024/2025
7. Dotazníky pro zákonné zástupce dětí v mateřské škole
8. Další dokumentace školy podle § 28 odst. 1 a 2 školského zákona za školní roky 2023/2024 a 2024/2025 (výběr)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Dvořáková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Erik Landeckí, školní inspektor

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

30. 4. 2025